

Lärarhögskolan i Stockholm Institutionen för individ,
omvärld och lärande.**KURSPLAN**

I2019F

Fastställd: 2001-01-30

Reviderad: 2005-02-23

Versionsnr: 3

Kursplanen gäller fr. o m termin H05

1(4)

TAL-, SPRÅK- OCH KOMMUNIKATIONSHINDER, 20 poäng
Speech-, Language- and Communication Disorders, 20 Credit Points
/30 ECTS**LÄRDOK-kod: I2019F****1 BESLUT OCH RIKTLINJER**

Kursen är en fristående kurs i tal-, språk och kommunikationshinder på 21-40 poängsnivån inom ämnet specialpedagogik. Kursansvarig institution: Institutionen för individ, omvärld och lärande. Kursplanen har reviderats av Institutionsstyrelsen för individ, omvärld och lärande 2000-12-20 och fastställts av Utbildningsnämnden 2001-01-30. Revidering av kursplanen är fastställd av Institutionsstyrelsen för individ, omvärld och lärande 2005-02-23.

2 FÖRKUNSKAPSKRAV

Specialpedagogik 60 poäng inkl C-uppsats i specialpedagogik.

3 SYFTE

Kursen syftar till att studerande skall få tillfälle att utveckla sina kunskaper om talkommunikationens olika processer och aspekter och få en breddad kompetens gällande språk- och talsvårigheter. Kompetensen innebär att dels kunna arbeta individuellt eller i grupp med barn/ungdomar med kommunikationssvårigheter, dels att fungera som rådgivare/handledare för kollegor och för föräldrar till dessa barn/ungdomar.

4 INNEHÅLL OCH UPPLÄGGNING

Kursen består av fyra moment:

Innehåll:

Moment 1 : Barns tal- språk- och kommunikation, 5 poäng

Moment 2: Språkteori och fonetik, 5 poäng

Moment 3: Tal-, språk- och kommunikationshinder, 5 poäng samt

Moment 4: Fördjupningsuppgift, 5 poäng.

Utbildningen bygger på deltagarnas eget engagemang både vad gäller att pröva och utveckla den egna praktiken på hemmaplan, att anknyta praktiska problem till teoretiska studier och att aktivt delta i en "utvecklings- och arbetsgrupp" under kursens gång.

Undervisningsform och arbetssätt utgörs av föreläsningar, seminarier, fältstudier och grupparbeten där teori och praktik förenas. Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka innehåll och arbetssätt. I kursen ingår auskultation motsvarande 1 vecka samt dokumentation av eget arbete med ett barn/elev som följts under utbildningstiden. Vid kursstarten fastställs, efter samråd med studenterna, former för närvaro och studier i arbetsgrupper. Vid frånvaro bestäms eventuella ersättningsuppgifter i samråd med kursansvarig. Lärare och studenter skall i samråd konkretisera kursens syften och formulera mål för undervisningen.

Kursen utvärderas elektroniskt. Kursvärderingen utgör en del av kursutvecklingen.

5 EXAMINATION

Examination sker på varje moment. Moment 1 examineras genom individuellt skriftliga redovisningar och skriftliga redovisningar i grupp. Moment 2,3 och 4 examineras genom både muntliga och skriftliga redovisningar individuellt samt i grupp.

Som betyg på momenten och hela kursen används uttrycken Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd. För att bli Godkänd på hela kursen krävs Godkänd på samtliga moment. För att erhålla betyget Väl Godkänd krävs att tre moment skall ha betyget Väl Godkänd och ett moment Godkänd. Studenter som har godkänts på kursen i sin helhet ska på begäran få kursbevis.

6 KURSLITTERATUR OCH ÖVRIGA LÄROMEDEL

Moment 1. Barns tal, språk och kommunikation, 5poäng

Ahlström, M. (2000) Hörselskadade och döva barns kommunikation.

Ak avh Psykologiska Institutionen Stockholms Universitet. (200 s)

Arnqvist, A. (1993) *Barns språkutveckling*. Lund: Studentlitteratur (127 s)

Blom, I. & Sjöberg, M. (2000) *Leva med språkstörning*.

Jönköping: Bilda förlag, (140 s)

Brodin, J. (1995) *Bedömning av kommunikativ förmåga hos personer med*

utvecklingsstörning. TeleCommunity. Forskningsrapport 12, Teknik, Kommunikation, Handikapp. LHS (50 s)

- Danielsson, L. & Liljeroth, I. (1998) *Vägval och växande*. Stockholm: Liber (15 s)
- Ingelman, R. (1996) *Upplevelsepedagogik och äventyrsmetodik*. Lund: Studentlitteratur (150 s)
- Johansson, I. (1990) *Kommunikationsbegreppet*, VAT-gruppen, Umeå Univ. (30 s)
- Lundström, E./af Trampe, P. (1988) *Elementär fonetik*. Lund: Studentlitteratur (40 s)
- Obondo, M.(1999). Olika kulturer, olika språksocialisation-konsekvenser
För utbildning och social integrering av invandrarbarn I:Axelsson, M. (red) (1999)
Tvåspråkiga barn och skolframgång –mångfalden som resurs, Rinkeby språkforskningsinstitut (21 s)
- Persson, B. (2001) Elevers olikheter och specialpedagogisk kunskap.
Stockholm: Liber (148 s)
- von Tetzchner, S. m fl (1993) *Barns språk*. Gyldendal:Norsk Forlag A/S
kap 1-2 (95 s)

Antal s ca 1036

Moment 2, Språkteori och fonetik, 5 poäng

- Espenakk, U. m.fl. (2003) *TRAS-tidig registrering av språk*. TRAS-gruppen.
Högskolan i Stavanger (140 s)
- Håkansson, G. (1998) *Språkinläring hos barn*. Lund: Studentlitteratur (101 s)
- Lundström, E./af Trampe, P. (1988) *Elementär fonetik*. Stockholm:
Studentlitteratur, (55 s)
- Mc Allister, R. (1994) *Talkommunikation* Lund: Studentlitteratur (160 s)
- Mellbratt-Gunnarsson, E. (2001) *Bornholmsmodellen i teori och praktik*,
D-uppsats, Linköpings Universitet (30 s)
- Naucér, K/Magnusson, E. (1997) *Språkliga förutsättningar för läs- och
Skrivutveckling* (13 s) ,I: Söderberg, R.(1997) *Från joller till läsning och skrivning* .
Gleerups, Kristianstad
- von Tetzchner, S. (1999) *Barns språk* Gyldendahl Norsk Forlag A/S (153 s)
kap 3-4 ss 97-250 (153 s)

Valbar litteratur:

- Söderberg, R. (1988) *Barns tidiga språkutveckling*, Malmö: Gleerups (112 s)
- Eller
- Linell, P. (valfri uppl). *Människans språk* Liber: Lund (155 s)

Valfri litteratur:

Valfri litteratur om ca 225 sidor tillkommer

Antal s ca 1000

Moment 3, Tal-, språk- och kommunikationshinder 5 p

- Anker, B/Föhrer, U. (2000) *Språkstörda barn från förskola till skola*

- Stockholm: FOU-rapport nr 2000:9 (47 s)
- Donaldson, M. (1995) *Children with Language Impairments*
London: Jessica Kingsley (110 s)
- Hansen, S. (2000) *Från neuron till neuros* Stockholm: Natur och Kultur
valda delar (100 s)
- Linell, P./Jennische, M. (1980) *Barns uttalsutveckling*. Lund: Liber
Valda delar (80 s)
- Lundberg, A. (1995) *Stammande barn*. Stockholm: Liber (90 s)
- Nettelbladt, U. (1997) De svårförståeliga barnen – aktuell forskning
om specifik språkstörning. (11 s) I: Söderberg, R.(1997) *Från joller till läsning och skrivning*) Lund: Studentlitteratur
- Löge, I.K: (1995) Språk-, tal- och kommunikationssvårigheter. I: Oddum Rackstang
Eck/Rognhaug (1995) (red) *Specialpedagogik i förskolan* Lund: Studentlitteratur (30 s)
- Pettersson, M. (2000) *Barn med språkstörning* I: Bergquist m.fl. (2000)
Att möta barn i behov av särskilt stöd. Stockholm: Liber: (15 s)
- Rygvdold, A-L. (1995) Språk- och talrubbnings. I: Asmervik/Ogden/Rygvdold
(2001) *Barn med behov av särskilt stöd*. Lund: Studentlitteratur (40 s)
- Salameh, E-K. (2003) *Language impairment in Swedish bilingual children*.
Ak Avh Lunds Universitet Lund: Studentlitteratur (150 s)
- Trillingsgaard, A. m.fl. (1999) *Barn som är annorlunda*. Lund: Studentlitteratur (180 s)
- Westerlund, M. (1994) *Barn med tal- och språkavvikelse*.
Ak Avh Uppsala Universitet. Stockholm: Almqvist & Wiksell. Valda delar (150 s)

Antal s 1003

Moment 4, Fördjupningsarbete, 5 poäng

Valfri litteratur omfattande ca 1000 s i samband med fältarbeten och fördjupningsupp-
gift.